

Coğrafiya

Qapalı (çoxseçimli) test tapşırıqları

1. Qanunauyğunluqların düzgün verildiyi cavabı müəyyən edin.

1. Tayqa → subarktik qurşaq → podzol torpaqlar
2. İynəyarpaqlı meşələr → mülayim qurşaq → podzol torpaqlar
3. Codyarpaqlı həmişəyaşıl meşələr → tropik qurşaq → qəhvəyi-sarı torpaqlar
4. Qarıxiq meşələr → subtropik qurşaq → qəhvəyi meşə torpaqları
5. Preri → mülayim qurşaq → qara torpaq
6. Pampa → subtropik qurşaq → qırmızımtıl-qara torpaqlar

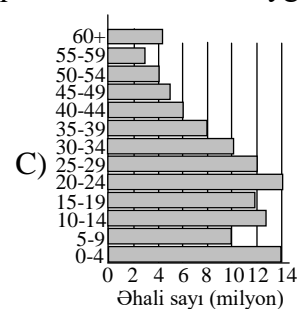
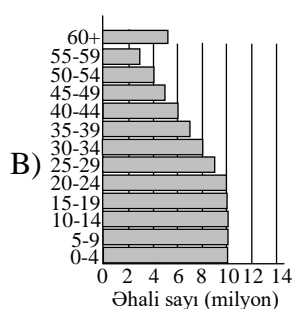
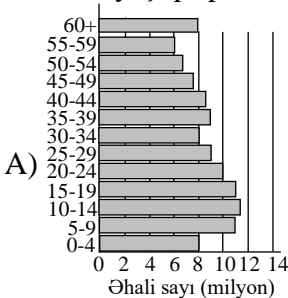
- A) 1, 3, 4
B) 1, 2, 6
C) 2, 5, 6
D) 2, 4, 5
E) 3, 4, 6

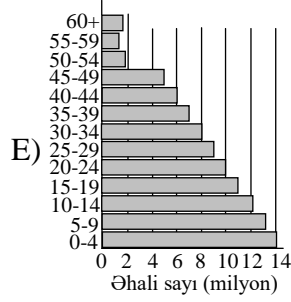
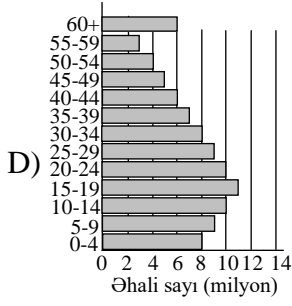
2. Kür çayının hər iki sahilində yerləşən inzibati rayonları rəqəmlərə müvafiq olaraq müəyyən edin.

- A) 1 – Şəmkir, 2 – Ağstafa, 3 – Ağdam, 4 – Tərtər,
5 – İmişli, 6 – Saatlı, 7 – Hacıqabul, 8 – Neftçala
B) 1 – Tovuz, 2 – Qazax, 3 – Bərdə, 4 – Goranboy,
5 – Ağdaş, 6 – Saatlı, 7 – Salyan, 8 – Neftçala
C) 1 – Ağstafa, 2 – Tovuz, 3 – Şəmkir, 4 – Samux,
5 – Yevlax, 6 – Sabirabad, 7 – Salyan, 8 – Neftçala
D) 1 – Tovuz, 2 – Tərtər, 3 – Ağcabədi, 4 – Beyləqan,
5 – Sabirabad, 6 – Saatlı, 7 – Salyan, 8 – Neftçala
E) 1 – Qazax, 2 – Zərdab, 3 – Ağcabədi, 4 – Beyləqan,
5 – Saatlı, 6 – İmişli, 7 – Neftçala, 8 – Salyan

3. Əhalinin yaş qrupları verilən diaqramlardan hansı Mərkəzi və Şərqi Afrika ölkələrinə uyğun gəlir?

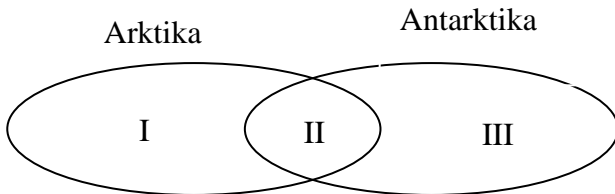

4. Şimal yarımkürəsindəki dağın yamacında yerləşən B məntəqəsinə aid olan əlamətləri müəyyən edin.

1. Dağın cənub yamacında yerləşir
 2. Qışda qar örtüyü qalın olur
 3. Qışda qar örtüyü nazik olur
 4. Dağın şimal yamacında yerləşir
 5. Qayaların üzəri mamırla örtülü olur
 6. Yamacdən başlayan çaylar qışda bol sulu olur
- A) 1, 3, 5
 B) 2, 4, 6
 C) 3, 5, 6
 D) 2, 4, 5
 E) 1, 2, 6

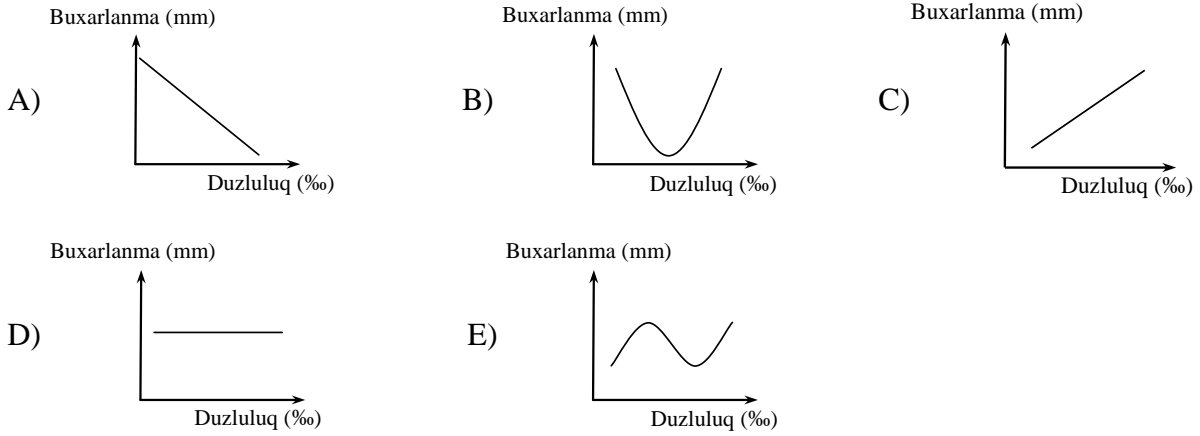
5. Venn diaqramı əsasında verilmiş ərazilərə aid olan xüsusiyyətləri qeyd edin.

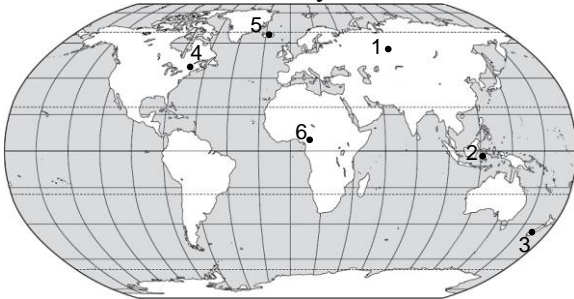
1. Qütb ulduzu müşahidə olunur
2. Enən hava kütlələri hakimdir
3. Materik tipli yer qabığı üstündür
4. Ən uzun qütb gecələri müşahidə olunur
5. Qalın buz örtüyünə malikdir
6. Buz örtüyünün qalınlığı azdır

I	II	III
A) 1, 6	2, 4	3, 5
B) 2, 6	1, 4	3, 5
C) 1, 3	4, 6	2, 5
D) 2, 3	4, 5	1, 6
E) 4, 5	1, 3	2, 6

6. Okean səthindən buxarlanma ilə suyun duzluluğu arasındakı asılılığı düzgün əks etdirən qrafik:

7. Geotermal elektrik stansiyalarının tikilməsi üçün daha əlverişli şəraiti olan ərazilər:

- A) 2, 3, 5
 B) 3, 4, 6
 C) 1, 3, 5
 D) 1, 2, 4
 E) 2, 4, 6

8. Elektrikləşdirilmiş dəmir yolu və boru-kəməri nəqliyyatının üstün cəhətləri hansılardır?

- A) enerjiyə tələbatı artırır
 B) ətraf mühiti az çirkləndirir
 C) materiklər arasında yük daşınmasına imkan verirlər
 D) təbii şəraitdən asılıdırlar
 E) tikintisi az vəsait tələb edir

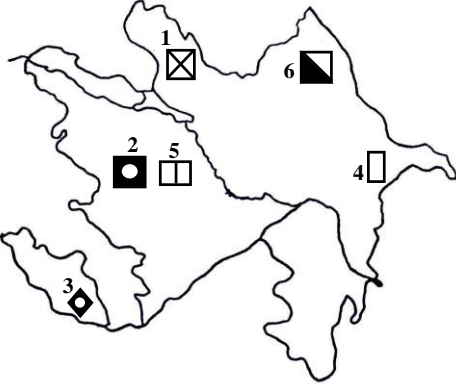
9. Təsərrüfat sektorlarına uyğun gələn sahələr hansılardır?

Sektorlar	Sahələr
1. Birinci sektor	a. turizm
2. Üçüncü sektor	b. kənd təsərrüfatı
3. Dördüncü sektor	c. informasiya
	d. meşə təsərrüfatı
	e. səhiyyə

- A) 1 – a; 2 – c, e; 3 – b, d
 B) 1 – b; 2 – c; 3 – a, d
 C) 1 – c; 2 – d, e; 3 – a, b
 D) 1 – d; 2 – a, b; 3 – c, e
 E) 1 – b, d; 2 – a, e; 3 – c

Açıq tipli test tapşırıqları

10. Xəritə-sxemədə molibden, alunit, gips yataqlarının rəqəmlərə uyğun olan müvafiq sırası:

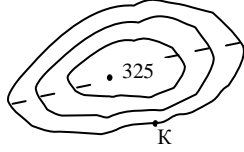

11. Mövcud şəraitdə Azərbaycanda təsərrüfatın inkişafına səbəb ola bilən amillər:

1. Adambaşına düşən əkinə yararlı torpaqların çoxluğu
2. Hündürlük qurşaqları üzrə müxtəlif təsərrüfat sahələrinin inkişafının mümkünlüyü
3. Əmək ehtiyatları, əhalinin müxtəlif istehsal vərdişləri
4. Ölkə daxilində formalaşan su ehtiyatlarının bolluğu
5. İstehsalda ucuz yanacaq-enerji təminatının mümkünlüyü
6. Bütün ölkə ərazisində ilboyu suvarma əkinçiliyinin mümkünlüyü

Doğru cavab: 2,3,5

12. Kəsmə yüksəkliyin 15 m olduğunu bilərək, K-kənar horizontalın mütləq yüksəkliyini m-lə hesablayın.

Doğru cavab: 360

13. Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Türkiyə
 2. Qazaxıstan
 3. Özbəkistan
- a. Xəzər dənizinə birbaşa çıxışı var
 - b. Qızılqum səhrasının çox hissəsi burada yerləşir
 - c. Yarımada dövlətidir
 - d. Türk dövlətləri arasında sahəsinə görə birincidir
 - e. Kür və Araz çaylarının mənbəyi burada yerləşir

Doğru cavab: 1-c,e; 2-a,d; 3-b

Situasiya tipli test tapşırıqları

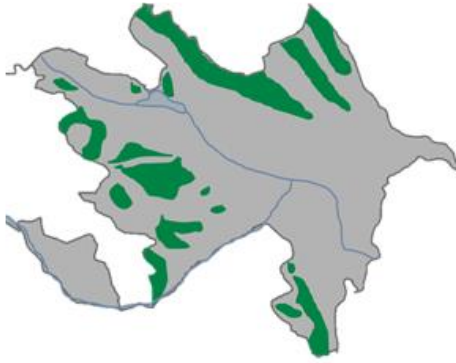
Sizə təqdim olunmuş situasiyanı diqqətlə oxuyun və burada verilmiş məlumatlardan istifadə edərək 58 – 60 saylı tapşırıqları Cavab vərəqində yerinə yetirin. Nəzərə alın ki, hər tapşırıqda alınan nəticə həmin situasiya ilə bağlı növbəti tapşırıqlarda istifadə oluna bilər.

Geniş yayılmış bir məsəl var “İlk doğranmış ağac bəşər mədəniyyətinin başlanğıcı, axırını doğranmış ağac isə onun sonu olacaq”.

Son 100 ildə Yer kürəsində meşə massivlərinin 40%-nin azalması bu təhlükənin nə qədər yaxın olduğunu ifadə edir. Bu faktı Azərbaycan ərazisində meşə örtüyünün kəskin azalması da sübut edir.

Eramızın əvvəlində ölkə ərazisinin 80%-i meşələrlə örtülü olmuşdur

Hazırda meşə ilə örtülü ərazi cəmi 11%-ə bərabərdir

1. Keçən dövr ərzində Azərbaycanda meşə sahələrinin azalmasının ən azı üç səbəbini yazın.

Mümkün doğru cavablar:

1. Oduncaqdan yanacaq kimi istifadənin artması
2. Meşələrin əkin sahəsinə çevrilməsi
3. Qlobal istiləşmə
4. Meşə yanğınları
6. Antropogen amillər
7. Yaşayış məntəqələrinin genişlənməsi
8. Əhalinin sayının artması
9. Su anbarları, yollar, kanalların çəkilməsi
10. Oduncaq kimi istifadə edilməsi
11. Məbel sənayesində istifadəsi
12. Tikintidə xammal kimi istifadə edilməsi

2. Ölkə ərazisində meşə sahəsinin neçə hektarının məhv olduğunu hesablayın.

Doğru cavab: 5 975 400 ha

3. Meşələrin sahəsinin kəskin azalması ölkəmizdə hansı problemlərin meydana çıxmasına səbəb olmuşdur (Ən azı üç problemi yazın.)?

Mümkün doğru cavablar:

1. Səhralaşma prosesinin güclənməsi
2. Şoran torpaqların artması
3. Təbii oduncaqdan düzələn materialların qiymətinin artması
4. Mebel istehsalında süni xammaldan istifadənin daha da genişlənməsi
5. Torpaq eroziyası prosesinin güclənməsi
6. Sürüşmə hadisələrinin çoxalması.
7. Yeraltı suların səviyyəsinin aşağı düşməsi